

ANALIZA PROIZVODNJE KUKURUZA NA PODRUČJU SMEDEREVA U PERIODU 2013-2015. GODINE

Marija Živić¹, Aleksandar Paunović², Milomirka Madić², Desimir Knežević³,
Miodrag Jelić³, Nikola Bokan²

Izvod: U agroekološkim uslovima grada Smedereva ispitivani su prinosi kukuruza u trogodišnjem periodu (2013-2015. godina). Analizirano je ukupno 13 hibrida kukuruza (8 hibrida Instituta za kukuruz Zemun Polje i 5 hibrida Instituta za ratarstvo i povrtarstvo Novi Sad). Meteorološki uslovi, a posebno temperatura, raspored i količina padavina u toku vegetacionog perioda imale su značajan uticaj na prinos ispitivanih hibrida tokom sve tri godine ispitivanja.

Najoptimalniji klimatski uslovi za uspevanje kukuruza bili su u 2014. godini, a na njih su svi ispitivani hibridi reagovali postizanjem znatno većih prinosa (prosečan prinos zrna kukuruza u 2014. godini iznosio je 11,83 t ha⁻¹) u odnosu na ostale dve godine (6,40 t ha⁻¹ u 2013. godini, odnosno 5,97 t ha⁻¹ u 2015. godini).

Optimalnom i adekvatnom agrotehnikom, pravilnim izborom hibrida za određeni lokalitet, kao i primenom navodnjavanja moguće je postići stabilne i visoke prinose kukuruza i donekle ublažiti uticaj nepovoljnih meteoroloških faktora, a pre svega suše.

Ključne reči: kukuruz, hibridi, agroekološki uslovi, prosečan prinos.

Uvod

Kukuruz predstavlja biljku sa veoma visokim biološkim potencijalom rodosti i ubraja se u skupinu biljaka sa najvećom proizvodnjom organske materije po jedinici površine.

Osnovni privredni značaj kukuruza proizilazi iz njegove raznovrsne upotrebe u ishrani ljudi, domaćih životinja i industrijskoj preradi, kao i iz obima proizvodnje.

Kukuruzu, zajedno sa pšenicom i pirinčom, pripada najvažnije mesto u celokupnoj poljoprivrednoj proizvodnji. Po ukupno zasejanim površinama u svetu na trećem je mestu, po ukupnoj svetskoj proizvodnji na drugom, a po prinosu zrna po jedinici površine kukuruz se nalazi na prvom mestu. U svetu se kukuruz seje na oko 130 miliona hektara, a prosečan prinos iznosi oko 3.700 kg ha⁻¹. U Srbiji se kukuruz gaji na oko 1.300.000 ha, sa prinosom zrna između 4 i 7 miliona tona, čime je on najzastupljenija kultura u odnosu na sve ostale ratarske i povrtarske biljke (Jocković i sar. 2009).

U savremenoj tehnologiji gajenja hibrida kukuruza visoki i stabilni prinosi mogu se ostvariti samo ako se postigne adekvatna gustina useva, odnosno kada je svakoj biljci u usevu obezbeđen optimalna veličina vegetacionog prostora. Trenutno je na našem tržištu prisutno više od 600 hibrida kukuruza, kako domaćih, tako i inostranih. Najnoviji hibridi kukuruza bolje ekonomišu vodom, racionalnije koriste hraniva i podnose gušću setvu (Stojković i sar., 1996). Prinos hibrida kukuruza u mnogome zavisi od vremenskih uslova u vegetacionom periodu (Starčević i Latković, 2004), a visok genetski potencijal rodosti

¹ Tekstilno-tehnološka i poljoprivredna škola „Despod Đurađ“, 17. oktobra 40, Smederevo, Srbija;

² Univerzitet u Kragujevcu, Agronomski fakultet u Čačku, Cara Dušana 34, 32000 Čačak, Srbija;

³ Univerzitet u Prištini, Poljoprivredni fakultet Kosovska Mitrovica, sa sedištem u Lešku.

XXI SAVETOVANJE O BIOTEHNOLOGIJI

sa međunarodnim učešćem

- ZBORNIK RADOVA 1 -

XXI SAVETOVANJE O BIOTEHNOLOGIJI

sa međunarodnim učešćem

- Z b o r n i k r a d o v a -

ORGANIZATOR I IZDAVAČ

**Univerzitet u Kragujevcu,
Agronomski fakultet u Čačku**

Organizacioni odbor

dr Milomirka Madić, dr Gorica Paunović, dr Pavle Mašković, dr Vladimir Dosković, dr Duško Brković, mr Ranko Koprivica, dipl. inž. Dalibor Tomić, dipl. inž. Dušan Marković, dipl. inž. Jelena Pantović

Programski odbor

prof. dr Leka Mandić, prof. dr Vladeta Stevović, prof. dr Dragutin Đukić, dr Snežana Pašalić, prof. dr Snežana Bogosavljević-Bošković, prof. dr Tomo Milošević, prof. dr Milica Cvijović, prof. dr Radojica Đoković, prof. dr Milomirka Madić, prof. dr Goran Dugalić, prof. dr Aleksandar Paunović, prof. dr Radoš Pavlović, prof. dr Milena Đurić, prof. dr Gordana Šekularac, prof. dr Biljana Veljković, dr Nikola Bokan, dr Drago Milošević, dr Lenka Ribić-Zelenović, dr Vladimir Kurćubić, dr Ljiljana Bošković-Rakočević, dr Gorica Paunović, dr Milun Petrović, dr Milan Lukić, dr Slavica Vesković, dr Vera Đekić

Tehnički urednici

dipl. inž. Dušan Marković, dipl. inž. Dalibor Tomić

Tiraž: 180 primeraka

Štampa

Grafička radnja stamparija Bajić, V. Ignjatovića 12, Trbušani, Čačak

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

63(082)

60(082)

САВЕТОВАЊЕ о биотехнологији са међународним учешћем (21 ; 2016 ;
Чачак)

Zbornik radova. 1 / XXI savetovanje o biotehnologiji sa međunarodnim
učešćem, Čačak, 11.-12. mart 2016. godine ; [organizator] Univerzitet u
Kragujevcu, Agronomski fakultet u Čačku = [organized by] University of
Kragujevac, Faculty of Agronomy, Čačak. - Čačak : Univerzitet, Agronomski
fakultet, 2016 (Čačak : Bajić). - 478 str. : ilustr. ; 24 cm

Radovi na srp. i engl. jeziku. - Tiraž 180. - Napomene i bibliografske
reference uz radove. - Bibliografija uz svaki rad. - Abstracts.

ISBN 978-86-87611-40-5

ISBN 978-86-87611-42-9 (niz)

1. Агрономски факултет (Чачак)

а) Пољопривреда - Зборници б) Биотехнологија - Зборници

COBISS.SR-ID 221885196